
Alumna: Laura Barroso Agulló

Tutora: Alba Alet Grau

Del mite al manga: els herois

Presentació

Sempre he tingut un gran interès pel món clàssic i oriental, així que tenia clar que el meu treball hauria de ser d'un d'aquests dos temes. Com que se'm va fer difícil triar-ne només un, vaig decidir fer un projecte on els pogués tractar ambdós a la vegada, i així vaig arribar a formular una pregunta: «Està relacionat el món de la mitologia grecollatina amb el del manga?». Aleshores em vaig proposar una sèrie d'objectius: investigar amb profunditat sobre aquests temes, descobrir quins punts en comú tenen, com influeixen la societat i, finalment, crear uns personatges i un còmic a partir de tota la informació adquirida.

Tenia clar que fer una comparació de dos conceptes tan amplis seria complicat, així que vaig trobar oportú centrar-me en un tipus de figura i la seva contrapart: l'heroi i el malvat. Escriure sobre aquests personatges vaig creure que seria més apassionant, ja que encara que semblin diferents els herois clàssics i els protagonistes del manga interessaven gairebé a tothom en algun moment de la seva vida, ja sigui de petits o de grans.

Pel que fa la mitologia, la gent en té certa idea gràcies a les pel·lícules que es fan o fins i tot per alguna obra d'art, però per a la majoria aquest coneixement és molt bàsic. D'altra banda, el manga a Espanya es coneix encara menys. En els dos casos,

en ser temes tractats superficialment i, a més, amb certa discriminació, he trobat interessant triar-los per demostrar que mereixen un respecte equivalent a altres formes de literatura.

En resum, el meu treball de recerca es basa en el rol dels herois en la mitologia i en el manga junt amb el que els envolta, com la influència en la societat, per demostrar les semblances i diferències d'aquests mons completament diferents i llunyans.

Metodologia

Primer de tot, abans d'aprofundir en la comparació necessitava conèixer la mitologia amb detall, de manera que vaig investigar sobre els seus orígens, la història, com es classificaven, quins personatges calia destacar, etc. Seguidament vaig dedicar-me a aprofundir en el concepte de *manga*, seguint un esquema semblant, tot i que en comptes de personatges vaig tractar els arquetips més populars, per així aplicar-los a la part del dibuix.

A continuació, iniciant ja la part pràctica, vaig cercar les característiques més importants dels herois en els dos àmbits, i seguidament les vaig comparar. Em vaig centrar en els significats etimològics dels seus noms, en com s'originen i en els estereotips que segueixen, i a partir d'aquí, utilitzant els meus coneixements en la comparació i les meves habilitats artístiques, vaig iniciar la creació dels meus personatges. Per dissenyar-los vaig seguir un esquema senzill que es basa en els següents apartats: un nom que tingués relació amb el personatge, edat i gènere, personalitat, història... Tot això utilitzant tant referències clàssiques com arquetips dels personatges de manga. Cal dir que m'ha sigut complicat, ja que desconeixia quina referència seria la més adequada en cada cas, a causa de la meva manca d'experiència en la creació de personatges per a un còmic. Un cop ja vaig tenir les característiques dels personatges vaig dedicar-me a fer un munt d'esbossos per triar el més adient a la descripció i, seguidament, passar-lo a net, que són els que apareixen en el treball. El següent pas era fer el còmic, el qual va acabar sent d'una única pàgina, però que contenia el suficient per relacionar-ho amb la trama escrita anteriorment. Tal com vaig fer amb el disseny de personatges, primer vaig fer uns esbossos, fins que em vaig quedar amb l'actual, i després el vaig entintar i hi vaig afegir ombres i text. Com que aquest treball tracta amb una gran quantitat de conceptes que poden resultar confosos, vaig trobar oportú afegir-hi un glossari amb una petita descripció de cada terme, com els estils de dibuix o els déus grecs.

Cos de treball

Per començar, calia definir què és un mite. Es diu que un mite es considera memorable i tradicional perquè ha arribat a nosaltres de generació en generació i ens ha perdurat a la memòria. Aquests mites ens donen una lliçó moral, ja que ens fan

aprendre sobre els comportaments dels personatges, tant si és una conducta digna d'admirar com una que ens permeti no repetir el mateix error. Aquests mites formen part de les creences d'una cultura o comunitat, la qual els considera veritables. Tal com s'ha mencionat abans, els mites són creats per comunitats i, per tant, no tenen una data exacta de creació. La filosofia va néixer per donar a la societat un nou punt de vista que no es basés en mites. Algunes persones van començar a dubtar de la forma de pensar que tenien, i van decidir que havien de raonar les respostes i demostrar-les amb fets. Amb el naixement de la raó i la filosofia els reis i els sacerdots van perdre el poder, ja que no podien demostrar certs fets com, per exemple, que Zeus havia produït un llamp. Aleshores la filosofia es va desenvolupar i va donar lloc a la ciència i a la història. Això no va suposar la desaparició dels mites, sinó que simplement van perdre veracitat. Els mites es classifiquen segons el seu contingut, cosa que significa que poden tenir temàtiques variades, des de l'origen de l'univers fins a les gestes victorioses dels herois.

El segon tema és el manga. Aquesta és una paraula que ve del japonès i que es refereix a les historietes d'origen japonès o amb un estil de dibuix característic del Japó. És important no confondre'l amb l'*anime*, que és la seva versió animada. Té dues grans classificacions, segons el públic al qual va dirigit o segons la temàtica que presenta. Com que és creat al Japó, està escrit en japonès i, per tant, segueix el seu estil de lectura. Es llegeix de forma totalment oposada a l'europea, així que el llibre comença per la dreta i les vinyetes es llegeixen de dreta a esquerra. El seu contingut són vinyetes amb un particular estil de dibuix on el text està escrit dins de bafarades. El que el diferencia del còmic occidental és que només presenta dos colors: el blanc i el negre. El negre delimita la forma del personatge o l'objecte, mentre que el blanc ens indica el seu interior. D'aquesta manera tampoc no presenta llum o ombra, com altres còmics, i això li dona un aire més simple. Tot i així la portada és en color i ens permet saber els colors dels personatges. Això és així perquè els manga són il·lustrats per una sola persona, un *mangaka*, i per tant, en tenir una data límit, no pot afegir gaires detalls, com ara el color.

Una altra característica molt important dels manga és que la gran majoria segueixen una sèrie d'arquetips per als personatges, ja sigui l'heroi protagonista fort i ganut o el rival intel·ligent i orgullós, així que vaig dedicar un apartat a parlar-ne. Seguidament el treball se centra en com es crea un personatge d'aquest tipus, seguint un procés senzill però laboriós, junt amb la creació d'un manga, ja que en ambdós processos hi ha moltes qüestions a tenir en compte que cal mencionar. El punt següent ja és la part pràctica, la qual he dividit en tres. La primera part consisteix en la comparació dels herois, els malvats i la seva història, des de la seva definició fins als seus estereotips. Un cop feta la comparació hi ha la segona part, en la qual explico el meu procés de creació dels personatges, basant-me en el procés

explicat en la part teòrica. Hi ha un total de catorze personatges, alguns dels quals tenen un munt de referències mentre que d'altres en tenen poques, ja que en personatges d'artistes professionals això també s'aplica. Junt amb l'explicació d'aquests personatges hi ha el seu disseny físic, en el qual les referències estan indicades i explicades. Després hi ha l'última part, on tracto els passos previs a la creació del còmic i la seva creació en si, acompanyada d'imatges del procés. Finalment hi ha les conclusions, que venen a continuació.

Conclusions

Al començament d'aquest treball vaig proposar-me uns objectius i puc dir que els he assolit. Principalment, m'ha permès aprendre sobre un munt de coses que desconeixia i ampliar-ne d'altres com, per exemple, la gran classificació de gèneres del manga, junt amb la gran influència que ha tingut en la nostra societat, per molt que sembli poc creïble. Així doncs, després d'aquesta llarga investigació puc afirmar que hi ha una relació entre aquests dos temes per molt llunyans que siguin i, per tant, la seva fusió ha estat possible, tal com he comprovat en la meua part pràctica.

A més, he pogut comprovar que els mites necessiten ser rellevants en totes les èpoques per poder perdurar, igualment com han d'estar en altres formats perquè la gent s'hi interessi, com en l'art. En canvi, el manga és molt més actual, però tot i així presenta una característica semblant: necessita ser únic, perquè si és un de qualsevol, amb idees semblants a d'altres, no crida l'atenció i és oblidat. També cal dir que una característica que tenen en comú és el fet de donar lliçons morals, ja que ambdós ens ajuden a saber distingir el bé del mal i ens ensenyen com actuar.

Així, doncs, podem veure que la mitologia, no només la grecoromana, des dels seus orígens fins ara ha tingut molta influència arreu del món, i el manga, que és més recent, avui en dia també té aquesta universalitat. En molts països es venen aquests còmics, se celebren festivals relacionats... és a dir, que se'n parla a tot arreu com dels mites. També cal dir que aquests dos elements sempre estan canviant i, per tant, no s'acaben (si no és que la societat canviï dràsticament). També s'admiren els personatges que hi apareixen de la mateixa forma: amb dibuixos, escultures, pel·lícules... D'altra banda, podem observar que tant el mite com el manga presenten personatges i històries que es poden reconèixer visualment de manera fàcil, i que tenen una essència que els fa inconfusibles.

Finalment, crec que és important mencionar la dificultat que m'ha portat dur a terme aquest treball. Cal dir que tenia certs coneixements del tema, així que no m'ha suposat una gran dificultat a l'hora de buscar i redactar la informació. Tot i així, molts termes, tant en l'àmbit de la mitologia com en el del manga, m'han resultat nous, especialment pel que fa a les classificacions. El que m'ha suposat més dificultat ha estat estructurar tanta informació per fer-la fàcil de llegir, i també el moment

de crear els personatges, utilitzant les referències clàssiques de forma que es poguessin captar.

Bibliografia i webgrafia

Llibres:

Kerényi, Karl: *Los héroes Griegos*, Atalanta, Girona 1958 – Parramon i Blasco, Jordi: *Diccionari de la mitologia grega i romana*, Educaula, Barcelona 2010 – Hayashi, Hikaru: *Cómo dibujar manga* (volum 14), NORMA Editorial, Barcelona 2004

Webs:

Jesulink-Taller de Manga: <<http://jesulink.com/tallermanga/>> – Springhole: <<http://springhole.net/>> – Raíces Griegas, Etimologías: <<http://etimologias.dechile.net/griego/>> – Behind the Name: <<https://www.behindthename.com/names/usage/japanese>>
